

Julkisyhteisöjen menot tehtävittäin

2016

Sosiaaliturvan osuus julkisyhteisöjen menoista kasvoi edelleen vuonna 2016

Sosiaaliturvan osuus julkisyhteisöjen sulautetuista kokonaismenoista nousi 45,8 prosenttiin vuonna 2016. Edellisvuonna sosiaaliturvan osuus oli 44,8 prosenttia. Sosiaaliturvan menot myös kasvoivat eniten vuodesta 2015. Eniten aiemmasta vuodesta kasvoivat vanhuuteen kohdistuvat menot, joista suurin osa oli eläkkeitä.

Julkisyhteisöjen menojen tehtäväjakauma vuonna 2016, tehtävän osuus menoista

	Tehtävän osuus kokonaismenoista, %	Tehtävän osuus nettomenoista, % ¹⁾	Tehtävän osuus kulutusmenoista, %
G01 Yleinen julkishallinto	14,4	11,0	12,7
G02 Puolustus	2,3	2,5	5,4
G03 Yleinen järjestys ja turvallisuus	2,1	2,1	4,3
G04 Elinkeinoelämän edistäminen	8,1	7,7	8,3
G05 Ympäristönsuojelu	0,4	0,3	0,6
G06 Asuminen ja yhdyskuntapalvelut	0,6	0,1	0,3
G07 Terveydenhuolto	12,9	12,5	24,5
G08 Vapaa-aika, kulttuuri ja uskonto	2,6	2,6	3,6
G09 Koulutus	10,8	11,4	18,3
G10 Sosiaaliturva	45,8	49,8	22,0
G0 Tehtävät yhteensä	100,0	100,0	100,0

1) Nettomenot = kokonaismenot vähennettynä saaduilla myynti- ja maksutuloilla sekä tuotoksella omaan loppukäyttöön.

Sosiaaliturvaan kohdistuneet menot kasvoivat 3,1 prosenttia vuoteen 2015 verrattuna ja yhteensä menoja oli 55,3 miljardia euroa. Suurin osa sosiaaliturvan menojen lisäyksestä selittyy vanhuuteen liittyvien menojen kasvulla. Vanhuuteen liittyvien menojen kasvu johtui suurelta osin maksettujen työeläkkeiden kasvusta. Sosiaaliturvan osuus kokonaismenoista kasvoi 45,8 prosenttiin. Muiden tehtäväluokkien osuudet kokonaismenoista pysyivät pääosin samoina tai supistuivat hieman.

Julkisyhteisöjen sulautetuista kokonaismenoista 26,5 prosenttia oli valtionhallinnon, 39,5 prosenttia paikallishallinnon ja 34 prosenttia sosiaaliturvarahastojen menoja.

Valtionhallinnon sulauttamattomat kokonaismenot kasvoivat edellisestä vuodesta 1,5 prosenttia eli 868 miljoonaa euroa. Paikallishallinnon kokonaismenot kasvoivat 0,4 prosenttia eli 178 miljoonaa euroa. Eläkemenojen kasvun vuoksi työeläkelaitoksien menot kasvoivat 1,9 prosenttia eli 479 miljoonaa euroa. Muiden sosiaaliturvarahastojen menot vähenivät 0,7 prosenttia eli 138 miljoonaa euroa.

Menolajeista eniten kasvoivat rahamääräiset sosiaalietuudet, noin 705 miljoonaa euroa eli 1,7 prosenttia aiemmasta vuodesta. Myös tavaroiden ja palveluiden ostot (välihuonekäyttö) kasvoi noin 607 miljoonaa euroa eli 2,6 prosenttia. Lisäksi kiinteän pääoman bruttomuodostus (investoinnit) kasvoi 7 prosenttia eli noin 570 miljoonaa euroa. Maksetut palkansaajakorvaukset supistuiivat 333 miljoonaa euroa eli 1,1 prosenttia.

Vuonna 2016 julkisyhteisöjen kokonaismenot olivat 120,8 miljardia euroa eli 56,0 prosenttia suhteessa bkt:hen. Nettomenot olivat 106,2 miljardia euroa ja niiden bkt-suhde oli 49,2 prosenttia. Kulutusmenot kasvoivat 0,7 prosenttia ja ne olivat 51,7 miljardia euroa eli 24,0 prosenttia suhteessa bkt:hen.

Julkisyhteisöjen kokonaismenot ovat luonteeltaan bruttomenoja. Ne sisältävät merkittävän määrän julkisyhteisöjen välisiä ostomenoja, jotka ovat samalla myös julkisyhteisöjen tuloja.

Vertailukelpoisempi tunnusluku, nettomenot, saadaan vähentämällä kokonaismenoista myynti- ja maksutulot sekä tuotos omaan loppukäyttöön, jolloin palveluista saadut tulot, kuten julkisyhteisöjen väliset palveluostot ja omaan käyttöön tuotettujen investointien tuotantokustannukset eivät vaikuta tunnuslukuun. Nettomenoista ei kuitenkaan ole vähennetty julkisyhteisöjen toisilleen tai itselleen maksamia veroja kuten arvonlisäveroa eikä sosiaalivakuutusmaksuja.

Vertailukelpoinen mittari on myös julkisyhteisöjen kulutusmenot, joka kuvaa julkisyhteisöille palvelujen tuotannosta aiheutuneita juoksevia menoja, vähennettyinä palveluista saaduilla palvelumaksuilla ja muilla palveluiden myyntituloilla.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisyhteisöjen kokonaismenot tehtävittäin ja sektoreittain 2016, miljoonaa euroa.....	4
Liitetaulukko 2. Julkisyhteisöjen kulutusmenot tehtävittäin ja sektoreittain 2016, miljoonaa euroa.....	4
Liitetaulukko 3. Julkisyhteisöjen menot taloustoimittain ja sektoreittain 2016, miljoonaa euroa.....	4
Laatuseloste: Julkisyhteisöjen menot tehtävittäin	5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisyhteisöjen kokonaismenot tehtävittäin ja sektoreittain 2016, miljoonaa euroa¹⁾

	S13 Julkisyhteisöt	S1311 Valtionhallinto	S1313 Paikallishallinto	S1314 Sosiaaliturvarahastot
G0 Tehtävä yhteensä	120 805	59 326	48 759	44 028
G01 Yleinen julkishallinto	17 410	13 271	8 382	77
G02 Puolustus	2 822	2 822	–	–
G03 Yleinen järjestys ja turvallisuus	2 561	2 076	519	–
G04 Elinkeinoelämän edistäminen	9 790	6 965	3 158	–
G05 Ympäristönsuojelu	499	330	186	–
G06 Asuminen ja yhdyskuntapalvelut	678	430	274	–
G07 Terveydenhuolto	15 584	6 435	12 868	2 466
G08 Vapaa-aika, kulttuuri ja uskonto	3 112	1 488	1 881	–
G09 Koulutus	13 063	7 195	8 590	1 049
G10 Sosiaaliturva	55 286	18 314	12 901	40 436

1) Julkisyhteisöjen kokonaismenot sulautettuja, alasektoreiden sulauttamattomia.

Liitetaulukko 2. Julkisyhteisöjen kulutusmenot tehtävittäin ja sektoreittain 2016, miljoonaa euroa

	S13 Julkisyhteisöt	S1311 Valtionhallinto	S1313 Paikallishallinto	S1314 Sosiaaliturvarahastot
G0 Tehtävä yhteensä	51 705	14 117	33 979	3 609
G01 Yleinen julkishallinto	6 589	2 780	3 762	47
G02 Puolustus	2 783	2 783	–	–
G03 Yleinen järjestys ja turvallisuus	2 211	1 752	459	–
G04 Elinkeinoelämän edistäminen	4 304	3 006	1 298	–
G05 Ympäristönsuojelu	307	221	86	–
G06 Asuminen ja yhdyskuntapalvelut	175	66	109	–
G07 Terveydenhuolto	12 646	140	10 324	2 182
G08 Vapaa-aika, kulttuuri ja uskonto	1 854	528	1 326	–
G09 Koulutus	9 485	1 802	7 631	52
G10 Sosiaaliturva	11 351	1 039	8 984	1 328

Liitetaulukko 3. Julkisyhteisöjen menot taloustoimittain ja sektoreittain 2016, miljoonaa euroa¹⁾

	S13 Julkisyhteisöt	S1311 Valtionhallinto	S1313 Paikallishallinto	S1314 Sosiaaliturvarahastot
Väliuotekäyttö	23 694	6 733	15 811	1 150
Palkansaajakorvaukset	28 722	6 558	21 578	586
Maksetut tukipalkkiot	2 711	2 275	436	–
Omaisuusmenot	2 356	2 216	139	30
Sosiaalietuudet	48 414	4 678	4 848	38 888
Maksetut tulonsiirrot	5 689	32 139	1 380	3 303
Pääoman bruttomuodostus ja muiden kuin rahoitusvarojen hankinta	8 297	3 719	4 544	34
Maksetut pääomansiirrot	814	938	12	10
Muut menot	108	70	11	27
Kokonaismenot	120 805	59 326	48 759	44 028

1) Julkisyhteisöjen (S13) tason omaisuusmenot, tulonsiirrot, pääomansiirrot ja kokonaismenot sulautettuja, alasektoreiden sulauttamattomia

Laatuseloste: Julkisyhteisöjen menot tehtävittäin

Tilaston tietosisältö ja käyttötarkoitus

Tilasto kuvaa julkisyhteisöt-sektorin ja sen alasektoreiden kokonaismenojen jakautumista tehtävittäin Euroopan kansantalouden tilinpidon (EKT 2010) tehtäväluokituksen COFOG (Classification of the Functions of Government) mukaan sekä menolajeittain. Tilaston avulla voidaan seurata talouspolitiikan tavoitteiden toteuttamista julkisten menojen rakenteen muutosten avulla.

Tilasto pohjautuu kansantalouden tilinpidon tietoihin.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto on kansantalouden tilinpidon mukainen johdettu tilasto. Tilaston perusjoukko, käytetyt perusaineistot ja tutkimusasetelma ovat samat kuin kansantalouden tilinpidossa. Kysymyksessä on kokonaistutkimus ja tiedot saadaan valtion kirjanpitoaineistosta, kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätöksiin perustuvasta tilastokyselystä sekä sosiaaliturvarahastojen tuloslaskelmista, vuosikertomuksista ja tilastoista. Lähteenä ovat myös julkisyhteisöihin luokiteltujen yhtiöiden tilinpäätöstiedot.

EU:n jäsenmaat toimittavat julkisyhteisöjen menoja tehtävittäin koskevat tiedot Eurostatille pohjautuen Euroopan parlamentin ja neuvoston EKT 2010 -asetukseen.

Tilaston luokitukset ovat sektoriluokitus, julkisyhteisöjen tehtäväluokitus sekä menolajiluokitus.

Sektoriluokitus löytyy Tilastokeskuksen luokitustietokannasta. Sektoriluokituksen mukaan julkisyhteisöihin Suomessa luetaan valtio, kunnat ja kuntayhtymät, Ahvenanmaan maakuntahallinto sekä sosiaaliturvarahastot. Valtio- ja kuntasektoriin ei lueta sellaisia valtion ja kuntien liikelaitoksia, jotka ovat markkinatuottajia. Valtiosektoriin luetaan budjettitalouden ohella mm. budjetin ulkopuoliset rahastot, yliopistot, Yleisradio, Senaatti-Kiinteistöt ja yliopistojen kiinteistöyhtiöt. Paikallishallintosektoriin luetaan kunnat ja kuntayhtymät, ammattikorkeakoulu-yhtiöt sekä kuntien omistamat yhtiöt, jotka tuottavat palveluja lähinnä omistajilleen. Sosiaaliturvarahastoihin luetaan Suomessa julkisen vallan säätämää sosiaaliturvaa hoitavat yksiköt. Näitä ovat perusturva toteuttavat yksiköt, kuten Kansaneläkelaitos, Työttömyysvakuutusrahasto, työttömyyskassat, sairauskassat, työttömyyskassat, lakisääteistä työeläkevakuutusta hoitavat yhtiöt, eläkesäätiöt, eläkekassat ja julkiset laitokset (esim. Keva). Työeläkelaitokset määriteltiin tilastoinnissa osaksi Suomen julkisyhteisöjä EU:n komission tammikuussa 1997 tekemällä erityisellä päätöksellä.

Menolajit, jotka perustuvat EKT 2010:n taloustoimiin, ovat:

- Välituotekäyttö
- Maksetut verot (pl. pääomaverot)
- Palkansaajakorvaukset
- Tukipalkkiot
- Omaisuusmenot
- Sosiaalietuudet (ml. luontoismuotoiset sosiaalietuudet)
- Muut tulonsiirrot
- Pääomansiirrot
- Pääoman bruttomuodostus
- Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinnat

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilastossa käytetty kokonaismenojen käsite perustuu yllämainittuun EKT 2010 -asetukseen.

Julkisyhteisöt yhteensä -tasolla kokonaismenot esitetään sulautettuna siten, että alasektoreiden väliset korot, sekä tulo- ja pääomansiirrot eliminoidaan. Alasektoreiden tasolla menot esitetään sulauttamattomina.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto on vuositilasto ja ilmestyy kerran vuodessa helmikuun alussa. Vuonna t ilmestyvä tilasto koskee vuotta t-2 ja sitä aikaisempia vuosia. Tilaston tiedot ovat vuoden t-2 osalta tarkistettuja ennakkotietoja ja aikaisempien vuosien osalta lopullisia tietoja.

Tiedot voivat muuttua kansantalouden tilinpidon tasokorjausten yhteydessä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilasto julkaistaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla, josta löytyvät myös tilaston metatiedot (<http://tilastokeskus.fi/til/jmete/index.html>).

Tiedot julkaistaan myös kansantalouden tilinpidon julkaisussa, joka ilmestyy vuosittain helmikuussa. Tiedot löytyvät julkaisun taulukosta 5.1 Julkisyhteisöjen kokonaismenot tehtävittäin ja alasektoreittain sekä 5.2 Julkisyhteisöjen sulautetut menot tehtävittäin ja menolajeittain.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilaston tiedot ovat yhdenmukaisia kansantalouden tilinpidon tietojen kanssa ja kansainvälisesti vertailukelpoisia EU:n jäsenmaiden kesken. Vertailukelpoiset aikasarjat ovat saatavilla vuodesta 1990 alkaen. EU:n tilasto löytyy Eurostatin web-sivuilta.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Julkisyhteisöjen menot tehtävittäin ovat määritelmiltään yhteneväisiä EU:n kansantalouden tilinpidon (EKT 2010) määritelmien kanssa

Lisätietoja

Atte Virtanen 029 551 3685
Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

rahoitus.tilinpito@stat.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Kansantalouden tilinpito, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-0593 (pdf)